

експериментальний, самоконтроль.

Залежно від специфіки проведення занять, де проводиться контроль знань студентів розрізняють певні форми організації контролю: фронтальний контроль за роботою студентів, групова форма організації контролю, індивідуальний контроль, комбінована форма контролю, самоконтроль студентів.

Кожен вид діяльності студентів повинен оцінюватись. Згідно з прийнятим у навчальному закладі Положенням про оцінювання навчальних досягнень – це процес зі встановлення ступеню відповідності реальних результатів до поставлених цілей. Оцінюванню підлягають як обсяг та системність знань і умінь, так і рівень розвитку інтелекту, вмінь, навичок, компетенції, які характеризують навчальні досягнення студента згідно з навчальною програмою.

Критеріями виставлення оцінок є повнота знань і умінь, їх системність та узагальненість. Умовами ефективного контролю є: використання сучасних прогресивних методів і технічних засобів контролю, своєчасність, систематичність, умілий вибір форм та методів контролю.

Пошуки педагогічної спільноти в напрямку удосконалення системи опитування та оцінювання навчальних досягнень студентів реалізуються через застосування нових технологій навчання.

У вищій школі широкого застосування набули модульно-рейтингова система, блочно-модульна система, кредитно-модульна система та стандартизований контроль знань, в основу якого покладено тестову методику.

Контроль лише констатує результати, не пояснюючи їх походження. Застосування сучасних методів навчання не вичерпує всіх проблем особистісно орієнтованого навчання і потребує удосконалення специфіки формування фахової компетентності майбутніх медичних працівників.

ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ НАПРУЖЕНОГО НАВЧАЛЬНОГО ГРАФІКА: ВИКЛИКИ ТА МІЖКАФЕДРАЛЬНА КООПЕРАЦІЯ

О.Й. Хомко, *П.В. Кифяк, **Р.П. Кнут, *О.В. Ткачук, **Р.І. Сидорчук

Кафедра догляду за хворими та вищої мед сестринської освіти,

*Кафедра анестезіології та реаніматології,

**Кафедра загальної хірургії

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Поточний навчальний рік на кафедрах, що викладають студентам II-III року навчання є особливо напруженим. Пов'язано це, не останньою чергою з тим, що значно, майже вдвічі збільшилась кількість студентів, особливо іноземних. Якщо при викладанні теоретичних дисциплін можливості варіювання та дидактичний потенціал є дещо більшим, зокрема існує можливість проведення семінарських занять, колоквиумів для одночасного залучення та охоплення більшої кількості студентів, то при викладанні клінічних дисциплін такі можливості обмежені або відсутні

взагалі. Можливим виходом із ситуації є створення потужної бази по типу симуляційного центру, що дозволило б одночасно охоплювати велику кількість студентів, однак – це питання перспективи.

Нами проаналізовано можливості та варіанти здійснення навчального процесу за умов напруженого навчального графіку, зумовленого великою кількістю студентів. Упродовж весняного семестру 2018-2019 навчального року, кількість студентів на наших кафедрах збільшилась майже удвічі. Це призвело до того, що одночасно на клінічній базі кафедр (відділення хірургії, опіковий центр, ВРЛІТ) присутні більше 100 студентів, що приблизно відповідає сумарній потужності (кількості ліжок-місць) на клінічній базі. Існуюча ситуація накладає особливі вимоги до проведення клінічних занять, створює додаткове навантаження на пацієнтів, родичів та медичний персонал. Кафедрами у співробітництві розроблені та використовуються модифіковані методи та техніки навчального процесу. Зокрема, метод навчання під час проведення клінічних розборів та клінічних обходів у відділеннях. При цьому студенти різних рівнів підготовки (II-III курси, V-VI курси) мають змогу одночасно приймати участь у клінічно-навчальному процесі. Особливостями даного підходу є те, що значна кількість студентів отримує змогу ознайомитись з хворими, лікувальною тактикою тощо. Комбінація клінічного обстеження пацієнта з подальшою дискусією показує свої переваги. Серед недоліків слід відзначити те, що виникає певний розрив між обговоренням та отриманням клінічної інформації. Тобто, студенти спочатку бачать, досліджують клінічну ситуацію (хворого), а обговорення відбувається не *in situ*, а після закінчення обходу чи клінічного розбору.

Проведення клінічного практичного навчання студентів в умовах напруженого навчального графіка потребує ретельного планування заняття та використання нетрадиційних методик ведення занять, у тому числі посилення міжпредметних та між кафедральних кооперацій.

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ 6 КУРСУ ПРИ ВИВЧЕННІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ

**О.С. Хухліна, О.В. Андрусак, О.С. Воєвідка,
В.С. Гайдичук, Л.В. Каньовська**

Кафедра внутрішньої медицини, клінічної фармакології і професійних хвороб

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Самостійна робота студента в умовах Болонської системи навчання має особливе значення. Правильно побудований процес самостійного вивчення у вмотивованій частині студентів дає серйозні результати.

Рівень знань, які демонструє студент 6 курсу під час щоденного опитування, наглядно демонструє наявність чи відсутність самостійної підготовки студента до даної теми заняття. Роль викладача в цьому процесі передбачає постановку конкретних цілей перед студентами для всебічного самостійного вивчення конкретної нозології чи групи захворювань. Як засвідчує досвід, одного пошуку інформації недостатньо. Студенти також